

Agenția Națională Pentru
Plăți și Inspecție Socială

Informații lucrători migranți
-întrebări frecvente și răspunsuri-
- actualizare Septembrie 2015 -

- ***Care sunt principiile fundamentale ale Regulamentului (CE) 883/2004 și ale Regulamentului de aplicare 987/2009 pe baza cărora este analizat dreptul la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei al lucrătorilor migranți?***
 - Egalitatea de șanse/tratament - acordarea acelorași drepturi și obligații de securitate socială lucrătorii migranți, în aceleași condiții ca și pentru proprii cetățeni; **acest principiu a fost întărit** prin introducerea art. 5 din Reg. 883/2004 - Asimilarea prestațiilor, veniturilor, faptelor sau evenimentelor.
 - Totalizarea perioadelor de asigurare - intervine în vederea reconstituirii carierei comunitare a lucrătorului migrant; în acest scop, instituția competentă trebuie să ia în considerare perioadele de asigurare, de angajare sau de domiciliu realizate în alt stat, ca și când acestea ar fi perioade realizate în condițiile propriei legislații.
 - **Unicitatea legislației aplicabile** - determinarea legislației aplicabile constă în rezolvarea conflictului de legi prin determinarea legislației statului competent, astfel încât lucrătorii migranți, în exercitarea activității profesionale, să fie supuși prevederilor legislației unui singur stat.
- ***Ce trebuie să știu despre beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei acordate în Uniunea Europeană?***
 - Beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei sunt prevăzute în legislația tuturor statelor membre, însă criteriile de acordare și valoarea lor variază considerabil de la o țară la alta.
- ***Care este primul pas pe care trebuie să-l fac pentru a avea dreptul la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei?***

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

- Este indicată începerea procedurii din statul membru UE în care vă desfășurați activitatea ca lucrător migrant, adresându-vă instituției competente din acest stat. Trebuie să știți că va fi necesar să oferiți informații complete și corecte pentru formularul european pe care instituția îl va iniția în vederea stabilirii dreptului la beneficii pentru copil.
- **Care sunt tipurile de beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei care intră sub incidența Regulamentului nr. 883/2004, la care au dreptul în România lucrătorii migranți?**
 - **Alocația de stat pentru copii**, conform Legii nr. 61/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare în cuantum de 84 lei lunar sau 200 lei lunar (până la vârsta de 18 ani - în cazul copilului cu handicap).
 - **Indemnizația pentru creșterea copilului sau stimulentele lunare**, conform OUG nr. 111/2010, cu modificările și completările ulterioare.
 - **Indemnizațiile speciale pentru creșterea copilului cu handicap**, conform art.12 din Legea nr. 448/2006 republicată.
- **Ce categorii de persoane beneficiază de prevederile Regulamentului (CE) nr. 883/2004?**
 - Beneficiază de prevederile Regulamentului nr. 883/2004 cetățenii statelor membre ale UE, cetățenii din Norvegia, Liechtenstein, Islanda (adică țările Spațiului Economic European) și din Elveția, precum și cetățenii statelor terțe, care au domiciliul sau reședința în mod legal pe teritoriul unui stat membru, dacă aceștia își exercită dreptul la libera circulație în interiorul UE și se află în una dintre situațiile următoare:
 - Sunt salariați sau lucrători independenți cu reședința într-un stat membru al UE ;
 - Sunt persoane aflate în șomaj, ca urmare a unei activități salariale sau independente desfășurate într-un stat membru;
 - Sunt titulari de pensie și au copii în întreținere.
- **Care este instituția competentă la nivel național pentru administrarea și gestionarea beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei care intră sub incidența Regulamentelor europene 883/2004 și 987/2009?**
 - **Agencia Națională pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS)** reprezintă instituția de la nivel central care administrează și gestionează plata tuturor beneficiilor de asistență socială și are printre atribuții, următoarele:
- asigură corespondența cu statele membre prin intermediul formularelor europene pentru domeniul beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei;

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

- informează persoanele interesate cu privire la drepturile la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei în baza regulamentelor europene;
- elaborează răspunsuri la petițiile adresate de persoane fizice sau juridice, din țară sau străinătate, privind criteriile de acordare a drepturilor la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei în România, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 883/2004.
- realizează evidența financiar-contabilă a drepturilor stabilite pentru lucrătorii migranți, precum și a plăților efectuate.
- ***Care sunt instituțiile competente cu plata beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei de la nivel local?***
 - **Agențiile Județene pentru Plăți și Inspecție Socială, respectiv Agenția pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București,(APISMB) reprezintă instituțiile competente cu plata beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei care intră sub incidența Regulamentului nr.883/2004 și au următoarele atribuții principale în domeniu:**
- informează persoanele interesate cu privire la drepturile la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei în baza regulamentelor europene și punerea la dispoziția acestora a formularelor necesare;
- procesează cererile persoanelor care solicită beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei în baza regulamentelor europene menționate;
- stabilesc dreptul la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei, conform prevederilor legislației române în vigoare și în baza prevederilor regulamentelor europene;
- efectuează plata beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei conform prevederilor legislației române în vigoare;
- comunică direct, sau prin intermediul ANPIS, cu instituțiile competente cu acordarea beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei din alte state membre;
- solicită informații prin intermediul formularelor europene sau prin adrese, cu privire la persoanele care solicită beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei , de la instituțiile competente cu acordarea beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei din alte state membre;

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

- completează formularele europene primite din partea instituțiilor competente din alte state membre;
- realizează evidența financiar-contabilă la nivel teritorial a drepturilor la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei stabilite în baza regulamentelor comunitare, precum și a plăților efectuate.
- ***Unde se depun cererile de beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei dacă activitățile profesionale se desfășoară în România?***
 - Pentru a avea dreptul la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei din România, lucrătorii migranți depun cererea de beneficii la primăria în a cărei rază teritorială au domiciliul sau, după caz, reședința, conform prevederilor legislației române în vigoare. Cererea se întocmește potrivit modelului prevăzut de legislația română în vigoare. Cererea este însoțită de alte documente justificative, la solicitarea primăriei, conform legislației române în vigoare.
- ***Unde se depun cererile de beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei dacă activitățile profesionale se desfășoară în alte state membre ale Uniunii Europene?***
 - În cazul cetățenilor români care desfășoară activități profesionale într-un alt stat membru al UE, indiferent de locul de reședință al membrilor de familie, aceștia au dreptul la beneficiile pentru copii acordate de statul membru de activitate și depun cererea de beneficii la instituția competentă cu acordarea beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei din acel stat membru, conform modelului prevăzut de legislația aceluși stat membru. În cazul cetățenilor români care desfășoară activități profesionale într-un alt stat membru și care nu au dreptul la beneficii pentru copil în acest stat membru, aceștia pot solicita acordarea alocației de stat pentru copii în România, ~~cu condiția ca aceștia (copiii) să aibă reședința în România~~. Cererea completată și semnată de reprezentantul legal al copilului, împreună cu actele doveditoare, poate fi depusă la primărie și de către mandatar, persoană împuternicită prin procură specială. Totodată, la momentul depunerii dosarului de alocație de stat, aceștia trebuie să prezinte și o dovadă eliberată de autoritățile competente din statele membre în care și-au stabilit reședința și își desfășoară activitatea profesională, din care să reiasă că membrii familiei nu sunt îndreptățiți la beneficii pentru copii în acel stat membru (dovada poate fi un formular european eliberat de instituția din statul membru de activitate sau orice alt document oficial eliberat de acea instituție).

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

- **Cum pot fi repus în drepturi în România după încheierea activității din Statul Membru și revenirea în România?**
 - Alături de actele necesare conform legislației românești, este necesară completarea unui formular european de către instituția competentă în care ați desfășurat activitatea profesională, care să ateste că activitatea și dreptul la beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei în acest stat s-au încheiat.
- **Cât timp durează până în posesia drepturilor la beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei?**
 - Formularele europene vor fi transmise către instituția competentă din celălalt stat membru, iar perioada de timp scursă între data completării formularului și data la care o să vă fie plătit dreptul este de aproximativ trei luni, dar depinde de corectitudinea informațiilor completate în formular (nume, prenume, adrese, CNP, etc.) precum și de perioada necesară obținerii de informații de la alte instituții abilitate (casa județeană de pensii, ITM, evidența populației, după caz).
- **Care sunt regulile de acordare a drepturilor la beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei în interiorul Uniunii Europene? / Cum se stabilește statul competent să plătească beneficiile de asistență socială pentru copiii lucrătorilor migranți?**
 - Statul competent se determină prin analiza situației individuale a familiei pe baza următoarelor criterii:
 - Statul membru în care își desfășoară activitatea părinții;
 - Statul de reședință al părinților și statul de reședință al copiilor;
 - Statul membru care plătește pensia pentru titularii de pensie care au în întreținere copii.
- **Regulile de bază pentru acordarea beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei în statele membre UE sau care aparțin Spațiului Economic European:**
 - **Dreptul la prestațiile familiale prevăzute de legislația țării de angajare:** indiferent de statul membru de reședință a lucrătorului migrant și al membrilor familiei sale, acesta are dreptul la beneficiile de asistență socială din statul în care își desfășoară activitatea.

EXEMPLU: Copilul are domiciliul/reședința în RO, iar părinții desfășoară activitate în Olanda. Olanda va plăti beneficiile de asistență socială pentru copilul care a rămas pe

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

teritoriul RO, conform prevederilor legislației sale și în cuantumul prevăzut de legislația acestui stat. RO va suspenda drepturile la beneficiile de asistență socială pentru copil pe această perioadă. Totuși, dacă cuantumul beneficiilor la care ar avea dreptul copilul în RO este mai mare decât cel acordat în statul de activitate al părinților, atunci RO poate acorda un complement diferențial, calculat ca diferență între cuantumul beneficiilor de asistență socială acordate de RO și cuantumul plătit în acel stat membru. În situația în care copilul își schimbă reședința în statul de activitate al părinților, RO nu va mai trebui să plătească un complement diferențial, competența plății beneficiilor de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei devenind a statului de activitate al părinților.

- **Perioadele de activitate salariale sau independentă realizate într-un alt stat membru** sunt totalizate și sunt luate în considerare la stabilirea dreptului la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei .

EXEMPLU: La stabilirea dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului pe teritoriul RO, cele 12 luni de venituri profesionale înaintea datei nașterii copilului, pot fi constituite și din perioadele în care persoanele au desfășurat activități în alte state membre ale UE sau în state care aparțin Spațiului Economic European, cu condiția ca solicitantul să aibă calitatea de asigurat în România la data nașterii copilului.

- **Cum este evitată suprapunerea dreptului la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei în interiorul Uniunii Europene?**
 - Regulile de prevenire a suprapunerii dreptului la beneficiile de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei tratează prevenirea situațiilor în care părinții primesc drepturi în aceeași perioadă de timp, din partea mai multor state membre, în baza activității desfășurate în aceste state membre sau în baza reședinței copiilor într-un stat membru UE sau care aparține Spațiului Economic European.

Activitatea părintelui și reședința copilului în RO și activitatea celuilalt părinte în alt stat membru.

- Dacă statul de reședință a copilului este RO, iar unul dintre părinți are activitate în RO, iar celălalt părinte are activitate în alt stat membru, statul competent cu plata prestațiilor va fi RO (stat de reședință a copilului și de activitate a unuia dintre părinți), iar celălalt stat membru de activitate va acorda un complement diferențial, stabilit ca diferență între cuantumul prestațiilor acordate în acel stat membru și cuantumul plătit de România.

EXEMPLU: Romania (stat de activitate a unuia dintre părinți și de reședință a copilului) - plătește 84 lei (aprox. 19 euro) iar Germania (stat de activitate a celuilalt părinte) - plătește 184 euro. În acest caz, pentru a nu pierde dreptul la cuantumul cel mai mare, Germania va

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

plăți un complement diferențial de 165 euro, în baza activității unuia dintre părinți în acest stat membru UE.

Activitatea unui părinte în RO, activitatea celuilalt părinte în alt stat membru iar reședința copilului în acest stat membru.

- Dacă activitatea unuia dintre părinți se desfășoară în statul de reședință a copilului, atunci acel stat membru trebuie să plătească beneficiile de asistență socială pentru copil. Totuși, dacă RO are un quantum mai mare al beneficiilor de asistență socială, va acorda un complement diferențial stabilit ca diferența între quantumul beneficiilor de asistență socială acordate de RO și quantumul plătit de acel stat membru.

EXEMPLU: Spania (stat de activitate a unuia dintre părinți și de reședință a copilului) - plătește 25 euro. Romania (stat de activitate a celuilalt părinte) - plătește alocație de stat - 200 lei (aprox. 45 euro). În acest caz, pentru a evita cumulul de beneficii de asistență socială și pentru a nu pierde dreptul la quantumul cel mai mare, România va plăti un complement diferențial de 20 euro, adică aprox. 88 lei.

Activitatea unuia dintre părinți într-un stat membru UE și reședința copilului în RO, împreună cu celălalt părinte, care nu desfășoară nici o activitate în RO.

- Statul de activitate a părintelui va fi statul competent cu plata beneficiilor de asistență socială pentru copilul care are reședința în RO, conform legislației aceluia stat. Dacă în RO quantumul alocației pentru copil este mai mare decât quantumul acordat în statul membru de activitate, RO plătește diferența între suma acordată conform legislației sale și quantumul la care are dreptul conform legislației aceluia stat membru.

EXEMPLU: În Italia (stat de activitate al unuia dintre părinți) quantumul prestațiilor este 137 euro. În RO (stat de reședință al copilului quantumul beneficiilor este de 84 lei (aprox. 19 euro). Deci, Italia va plăti beneficiile pentru copil în quantum de 137 euro iar RO va suspenda dreptul la alocație de stat, pentru că nu există o diferență de plată între suma acordată conform legislației italiene și quantumul la care are dreptul conform legislației române.

Activitatea părinților într-un stat membru UE și reședința copilului în RO (în întreținerea bunicilor sau a altor persoane).

- Statul de activitate a părinților va fi statul competent cu plata beneficiilor de asistență socială pentru copilul care are reședința în RO, conform legislației aceluia stat. Dacă RO acordă beneficii de asistență socială pentru susținerea copilului și familiei, pe baza reședinței copilului, în quantum mai mare decât statul membru de activitate al părinților, atunci RO va plăti un complement diferențial, adică diferența între suma acordată conform legislației sale și quantumul acordat de statul de angajare a părinților.

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

EXEMPLU Germania (stat de activitate a părinților) - plătește 184 euro. Romania (stat de reședință a copilului) - plătește alocație de stat în valoare de 84 lei (aprox. 19 euro). În acest caz, Germania va plăti prestațiile pentru copil în cuantum de 184 euro, iar România va suspenda dreptul la alocația pentru copil deoarece cuantumul la care are dreptul copilul conform legislației române nu depășeste cuantumul plătit de Germania.